

ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО ЩОДО РОЗВИТКУ СУХОМЛИНІСТИКИ В ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ: ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ

Наукова доповідь на засіданні Президії НАПН України 7 квітня 2021 р.

<https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-2-5>

БЕРЕЗІВСЬКА

Лариса Дмитрівна

доктор педагогічних наук,
професор, член-кореспондент
НАПН України, директор
Державної науково-педагогічної
бібліотеки України імені
В.О. Сухомлинського, Національна
академія педагогічних наук
України, м. Київ, Україна

Анотація. Представлено основні результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського щодо розвитку сухомлиністики як нового напрямку в історії педагогіки з вивчення життя та доробку видатного українського педагога-гуманіста В.О. Сухомлинського в освітньо-науковому просторі. Аргументовано, що інноваційна діяльність (наукова, науково-інформаційна, науково-методична, соціокультурна, міжнародна) бібліотеки в цьому напрямі — вагомий внесок у поступ української освіти, педагогіки, гуманітаристики, біографістики. Схарактеризовано наукові здобутки (наукові дослідження, біобібліографічні показники, науково-практичні заходи). Визначено форми (електронні ресурси, віртуальні проекти, книжкові виставки) науково-інформаційної роботи, яка спрямовується на поповнення та зберігання документів читального залу Фонду В.О. Сухомлинського як структурної частини сектору сухомлиністики відділу педагогічного джерелознавства та біографістики, формування й розширення тематичного наповнення вебпорталу бібліотеки. Виокремлено види соціокультурної діяльності (лекції, екскурсії, театралізовані літературно-музичні програми тощо) щодо популяризації педагогічної та літературної спадщини В.О. Сухомлинського. Узагальнено досвід роботи у цій царині, який може бути використаний іншими установами задля вивчення й поширення творчого доробку відомих українських і зарубіжних постатей. Окреслено перспективи розвитку сухомлиністики як напрямку діяльності ДНПБ імені В.О. Сухомлинського у структурі НАПН України.

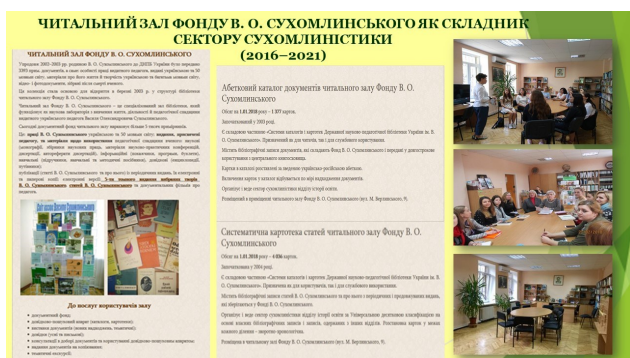
Ключові слова: В.О. Сухомлинський; сухомлиністика; освітньо-науковий простір; інформаційні ресурси; біобібліографічні показники; віртуальні проекти; Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.

В умовах пошуку нових підходів до розбудови особистісно орієнтованої вітчизняної системи освіти актуалізувалися дослідження творчої спадщини видатного українського педагога-гуманіста В.О. Сухомлинського, що призвело до появи в освітньо-науковому просторі великої кількості праць про його життєвий шлях та ідеї. Це й зумовило потребу здійснення [Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В.О. Сухомлинського](#) (далі — ДНПБ) науково-інформаційної роботи щодо систематиза-

ції відповідних матеріалів, створення інформаційних ресурсів з урахуванням нових ІКТ. До розвитку сухомлиністики як нового напрямку в історії педагогіки з вивчення життя та доробку педагога ДНПБ активно долучилася в 2003 р., коли за сприяння родини Василя Олександровича, Президії АПН України (нині — НАПН України), зокрема академіків В.Г. Кременя, О.Я. Савченко, О.В. Сухомлинської, директора бібліотеки П.І. Рогової було створено читальний зал Фонду В.О. Сухомлинського. Того ж року установі присвоєно ім'я педагога. Пізніше з нагоди 90-річчя від дня його народження в ДНПБ відкрито перший у Києві пам'ятник В.О. Сухомлинському.

2016 р. оновлено читальний зал і створено єдиний в Україні сектор сухомлиністики в структурі відділу педагогічного джерелознавства та біографістики, що став творчою лабораторією з вивчення й популяризації педагогічної спадщини В.О. Сухомлинського. Фонд *читального залу* налічує майже 6 тис. документів, зокрема це: праці педагога українською та понад 50 мовами світу; присвячені Василю Олександровичу видання й матеріали з використання його педагогічної спадщини; статті вченого та про нього з періодичних видань, їх копії (1976-1977), відео- і фотодокументи.

У ДНПБ сухомлиністика охоплює всю її діяльність і розвивається за пов'язаними між собою напрямками:

- науковим,
- науково-інформаційним,
- науково-методичним,
- соціокультурним,
- міжнародним.

Коротко розглянемо основні здобутки за кожним із них.

Установою проведено цикл наукових досліджень, спрямованих на отримання цілісного біографічного й бібліографічного знання з сухомлиністики. Результати наукових розвідок висвітлено в понад 120 публікаціях. Спостерігаємо позитивну динаміку збільшення їхньої кількості за останні 5 років.

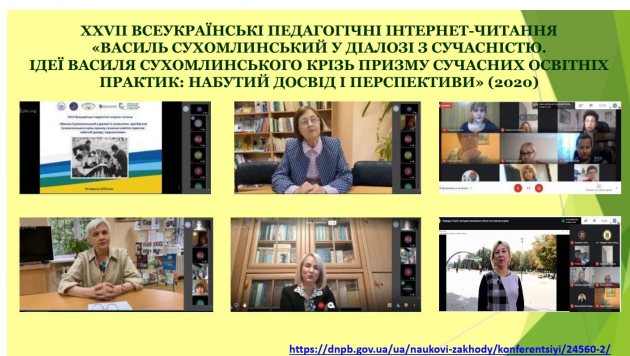
Науковий простір поповнили підготовлені за наукового консультування академіка О.В. Сухомлинської п'ять *бібліографічних посібників* (2001, 2008, 2009, 2014, 2018) про життя та діяльність, упровадження ідей В.О. Сухомлинського. Серед них найповніший — до 100-річчя від дня народження педагога, де представлено публікації з 1945 р. до 2017 р. Про його затребуваність свідчить кількість завантажень в *Електронній бібліотеці НАПН України* — понад 5300. ДНПБ за це видання від-

значено Дипломом I ступеня в номінації «Персональний покажчик» Всеукраїнського бібліотечно-го «Біографічного рейтингу — 2018» Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Зазначені бібліографічні посібники становлять ґрунтовну джерельну базу для комплексного вивчення творчої спадщини В.О. Сухомлинського, його педагогічних ідей, а також презентують праці сучасних учених, що досліджують доробок педагога.

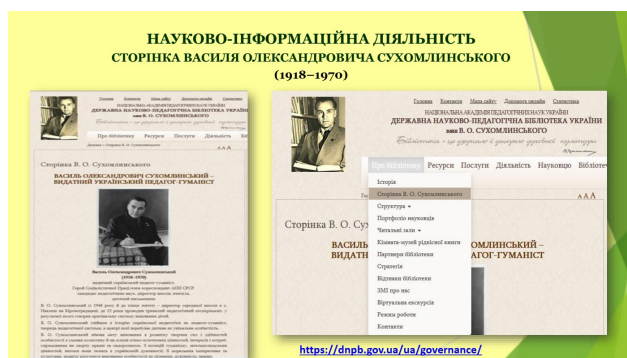
На базі читального залу Фонду В.О. Сухомлинського проводяться систематичні науково-практичні заходи для здобувачів освіти, педагогічних, наукових і науково-педагогічних, бібліотечних працівників. Загалом їх організовано майже 60 (4 семінари, 13 круглих столів, 1 вебінар, 13 бібліотечних секцій (у рамках щорічних Міжнародних та Всеукраїнських педагогічних читань «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю»), 8 педагогічних читань, 7 презентацій бібліографічних покажчиків та ін.). Особливо результативним був 2018 р., коли відзначалося 100-річчя від дня народження В.О. Сухомлинського під егідою ЮНЕСКО відповідно до рішення 39-ї сесії Генеральної конференції цієї міжнародної організації.

Нині відбуваються *онлайн-заходи*, зокрема: круглий стіл «Збірки творів В.О. Сухомлинського: літературно-педагогічний дискурс», XXVII Всеукраїнські педагогічні інтернет-читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Ідеї Василя Сухомлинського крізь призму сучасних освітніх практик: набутий досвід і перспективи».

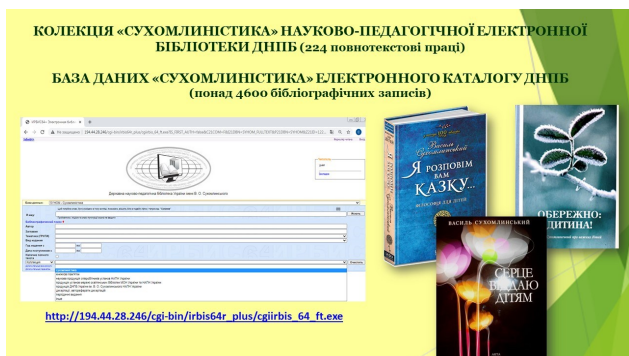
Важливе значення для розвитку сухомлиністики має *науково-інформаційна робота*, яка спрямовується на поповнення та зберігання документного фонду читального залу, формування й розширення тематичного наповнення вебпорталу ДНПБ. Розглянемо електронні ресурси та віртуальний контент.

На *сторінці В.О. Сухомлинського* представлено: коротку біографію й характеристику доробку педагога; інформацію про діяльність Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського; послуги читального залу Фонду В.О. Сухомлинського.

Сторінка «Сухомлинський Василь Олександрович» електронного ресурсу «Видатні педагоги України та світу» містить відомості про життєвий і творчий шлях ученого; бібліографію його праць та матеріали про нього; окремі повнотекстові твори; фотогалерею; інформацію про товариства, асоціації, заклади, що носять ім'я педагога; педагогічні читання, інтернет-ресурси, відзнаки та нагороди тощо. Відвідуваність цієї сторінки ресурсу з 2016 р. до лютого 2021 р. становить 5155 (2016 р. — 716; 2017 р. — 444; 2018 р. — 946; 2019 р. — 1072; 2020 р. — 1373; 2021 р. — 604). Спостерігаємо динаміку щодо збільшення кількості відвідувачів. Важливо, що ресурс постійно поповнюється з урахуванням нових здобутків історико-педагогічних студій, тобто в перспективі претендує на комплексне, глибоке й багатогранне висвітлення життя та діяльності педагога в українському й зарубіжному освітньо-науковому просторі.

Колекція «Сухомлиністика» Науково-педагогічної електронної бібліотеки ДНПБ містить оцифровані тексти 224 праць Василя Олександровича. База даних «Сухомлиністика» електронного каталогу налічує понад 4600 бібліографічних записів статей педагога та про нього з періодичних і продовжуваних видань, які зберігаються в читальному залі Фонду В.О. Сухомлинського. Бібліографічні відомості, розміщені в базі, дають змогу швидко ознайомитися з наявним у науковому

просторі масивом джерел і відібрати необхідні ресурси.

Для задоволення потреб віддалених користувачів в умовах дистанційної роботи під час карантину впродовж 2020-2021 рр. запроваджено чотири віртуальні проекти:

- «Читаймо Сухомлинського онлайн» (30 дописів);
- «Афоризми Сухомлинського» (28 дописів);
- «Казки В.О. Сухомлинського у підручниках та посібниках О.Я. Савченко» (2 дописи);
- «Sukhomlinsky News» (2 дописи) у Facebook;
- віртуальний читальний зал Фонду В.О. Сухомлинського на вебпорталі ДНПБ.

Серед освітянської й наукової громадськості здобула визнання експозиційно-виставкова діяльність. Створено понад 60 книжкових виставок, 15 презентацій та відеороликів. Відзначимо окремі з них:

- «Ідеї Василя Сухомлинського як концептуальна основа національно-патріотичного виховання» (2016);
- «Я і моя родина — казковий дивосвіт» (2016);
- «Ідеї В.О. Сухомлинського у національно-патріотичному вихованні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку» (2018);
- «Твори В.О. Сухомлинського мовами світу» (2018);
- «Василь Сухомлинський і сучасне дошкілля» (2018);
- «Василь Сухомлинський у літературі і мистецтві» (2019);

- «Василь Сухомлинський про екологічне виховання» (2020) тощо.

Інформаційний потенціал виставок доповнено каталогами представлених на них джерел, з якими можна ознайомитися на вебпорталі ДНПБ.

Вагомою є науково-методична робота щодо вивчення та впровадження в практику закладів освіти педагогічних ідей Василя Сухомлинського. Із 2007 р. і дотепер у рамках Міжнародних і Всеукраїнських педагогічних читань «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» для шкільних бібліотекарів різних областей України організовано 13 бібліотечних секцій різноманітної проблематики:

- «Роль шкільної бібліотеки у формуванні громадянина України»;
- «Просвітницька функція шкільних бібліотек у формуванні здорового способу життя»;
- «Про творчий досвід вчителів і шкільних бібліотекарів, які працюють за ідеями педагога»;
- «Роль шкільної бібліотеки у розвитку творчої особистості учнів»;
- «Роль шкільної бібліотеки у формуванні національної свідомості учнів» та ін.

2018 р. у рамках Міжнародного місячника шкільних бібліотек ДНПБ спільно з Інститутом модернізації змісту освіти МОН України проведено Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек «Шкільна бібліотека — центр творчого розвитку дитини» (до 100-річчя з дня народження В.О. Сухомлинського). За підсумками місячника — однойменний всеукраїнський вебінар для бібліотечних працівників різних закладів освіти (загалом приблизно 1000 підключень).

Відзначу й широкомасштабну соціокультурну роботу. Усього було проведено майже 400 лекцій та екскурсій для широкої аудиторії слухачів у межах діяльності освітньо-інформаційного лекторію. Лише протягом 2018 р. — понад 80 таких заходів. До 100-річчя від дня народження В.О. Сухомлинського й із нагоди 20-річчя від дня створення ДНПБ відкрито музейну експозицію.

Читальний зал Фонду В.О. Сухомлинського є своєрідним творчим майданчиком, де постійно відбувалися театралізовані літературно-музичні програми із залученням вихованців закладів дошкільної освіти, виставки творчих робіт дітей і батьків за творами В.О. Сухомлинського, читання казок та оповідань педагога дітьми разом із бібліотекарем тощо.

ДНПБ активно *співпрацює* з науковими установами (Інститут проблем виховання, Інститут педагогіки НАПН України та ін.), закладами дошкільної освіти («Ялинка» імені В.О. Сухомлинського м. Бровари та ін.), закладами загальної середньої освіти (Броварська загальноосвітня школа I-III ступенів № 2 імені В.О. Сухомлинського, Український колегіум імені В.О. Сухомлинського м. Києва, Павлівський ліцей імені В.О. Сухомлинського та ін.), закладами вищої освіти (Київський університет імені Бориса Грінченка, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Рівненський державний гуманітарний університет та ін.) і культури (Педагогічний музей України) та громадськими організаціями України, з якими проводимо спільні заходи, онлайн-проекти.

Особливо результативне співробітництво зі *Всеукраїнською асоціацією Василя Сухомлинського*, що функціонує на базі бібліотеки. Незмінним її очільником протягом 30 років була академік О.Я. Савченко. Із метою підбиття підсумків й окреслення перспектив діяльності асоціації бібліотекою було проведено круглі столи, присвячені 25-річчю та 30-річчю від дня її створення.

Важливим є *міжнародне співробітництво* із зарубіжними вченими, освітніми, науковими установами й громадськими організаціями. Відзначу багаторічну співпрацю з австралійським дослідником і популяризатором спадщини В.О. Сухомлинського серед англomовних читачів Алланом Кокеріллем, засновником щомісячного інформаційного бюлетеня «Sukhomlinsky News», який надходить до бібліотеки.

Читальний зал Фонду В.О. Сухомлинського відвідали делегації з Республіки Польща й Китайської Народної Республіки.

Налагоджено тісні зв'язки з науковцями та освітянами Китайської Народної Республіки, де ідеї Василя Сухомлинського широко відомі та популярні в освітній системі. Представники обох сторін неодноразово брали спільну участь у наукових заходах, що відбувалися в Україні й КНР. Зокрема, 2018 р. у межах співробітництва з Інститутом порівняльних досліджень Пекінського педагогічного університету науковці ДНПБ взяли участь у Міжнародній конференції «Педагогічні ідеї Сухомлинського і сучасна освіта: до 100-річчя з дня народження». Крім того, співробітники

бібліотеки О.В. Сухомлинська й Л.В. Сухомлинська є членами Всекитайської асоціації з вивчення спадщини В.О. Сухомлинського.

Про результати діяльності й досвід установи з розвитку сухомлиністики активно інформуємо на [вебпорталі](#) та [сторінці ДНПБ](#) у Facebook, на сайті й в [Електронній бібліотеці НАПН України](#), у ЗМІ («Педагогічна газета», «Освіта і суспільство», «Справи сімейні», «Шкільна бібліотека плюс» та ін.). Ми маємо здобутки, якими пишаємося. Про це свідчить відзначення роботи бібліотеки та її працівників нагородами.

Отже, ДНПБ як структурна частина НАПН України є інтегратором і поширювачем сухомлиністики в освітньо-науковому просторі України та за її межами. Інноваційна діяльність бібліотеки в

цьому напрямі — вагомий внесок у розвиток української освіти, педагогіки, гуманітаристики, біографістики. Здобутий досвід роботи (форми, інформаційні ресурси, теоретичні напрацювання) у цій царині може бути використаний іншими установами задля вивчення й поширення творчого доробку відомих українських і зарубіжних постатей.

Відзначаючи провідну роль ДНПБ у розвитку сухомлинистики, розуміємо необхідність подальшої діяльності щодо популяризації педагогічної та літературної спадщини В.О. Сухомлинського. Зокрема, мова йде про поповнення створених інформаційних ресурсів; систематичне оновлення на вебпорталі інформації англійською мовою; урізноманітнення тематики лекцій, заходів; розвиток віртуального читального залу Фонду В.О. Сухомлинського для забезпечення інформаційних потреб, що постійно зростають, освітян і науковців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Березівська, Л.Д. (2015). Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач педагогічного біографічного знання. *Українська біографістика = Biographistica Ukrainica*, (12), 283-295. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2015_12_16
- Березівська, Л.Д. (2018). Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач сухомлинистики в інформаційному просторі України. *Наук. зап. [Центральноукр. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка]. Серія: Педагогічні науки*, (171), 28-34. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2018_171_6
- Березівська, Л.Д. (2018). *Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України за 2018 р. та завдання на 2019 р.* In Л.Д. Березівська (ред.), *Інформаційне забезпечення сфери освіти України* : звітна науково-практична конференція ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського (27 грудня 2018 р., Київ) (с. 6-23). <https://lib.iitta.gov.ua/714478/>
- Березівська, Л.Д., Страйгородська, Л.І., Лапаєнко, С.В., Кравченко, С.М., Бондарчук, О.Б., Вараксіна, Н.В., Лобановська, І.Г., Пономаренко, Л.О., Самчук, Л.І., Селецький, А.В., Тарнавська, С.В., & Хемчян, І.І. (2019а). *Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: здобутки та перспективи (2015-2019)* : інформ. довід. (Л.Д. Березівська, наук. ред.). Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». <https://lib.iitta.gov.ua/717211/>; <http://dnppb.gov.ua/ua/?ourpublications=21138>
- Березівська, Л.Д. (2019b). Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України (1999–2019): здобутки та перспективи розвитку. In Л.Д. Березівська (ред.), *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки: до 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського*: зб. матеріалів Міжнарод. наук.-практ. конференції (с. 6-12). Київ: ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського. <https://bit.ly/39NLINS>
- Березівська, Л.Д. (2019c). Електронний інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» як основа професійної підготовки педагогів. In В.Г. Кремень, В.П. Коцур, Н.Г. Ничкало, Ф. Шльосек, С.О. Довгий, Л.Б. Лук'янова, М.П. Вовк, К.В. Котун (ред.), *Освіта для миру = Edukacja dla pokoju* (т. 2, с. 222-228). Київ: Видавництво ТОВ «Юрка Любченка». <https://lib.iitta.gov.ua/717478/>
- Березівська, Л.Д. (2019d). Про наукову і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського за 2015–2019 рр. та перспективи її розвитку. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 1(1). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2019-1-1-2-1>
- Березівська, Л.Д., & Деревянко, Т.М. (2020). Електронний ресурс «Видатні педагоги України та світу» й онлайн-проект «Ми стоїмо на плечах наших попередників : Видатні педагоги-ювіляри». *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2(1). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-1-7-4>
- Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. (n.d.). *Електронний інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу»*. <http://dnppb.gov.ua/ua/інформаційно-бібліографічні-ресурси/видатні-педагоги/>
- Міхно, О. (2020). Спадщина Василя Сухомлинського у Інтернет-просторі: онлайн-проекти Педагогічного музею України та ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського. *Інноватика у вихованні*, 1(12), 175-182. <https://doi.org/10.35619/iiu.v1i12.286>
- Страйгородська, Л.І. (2020). Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський і сучасність» : структурно-змістовий аналіз (1993–1998). *Інноваційна педагогіка*, 29(1), 28-33. <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/29-1.5>
- Сухомлинська, Л.В. (2019). Візит освітян з Китайської народної республіки до Національної академії педагогічних наук України та Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 1(1). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2019-1-1-4-4>
- Сухомлинська, О.В., Березівська, Л.Д., Страйгородська, Л.І., Павленко, Т.С., Сухомлинська, Л.В. & Демид, Є.Ф. (2018). *Василь Олександрович Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження* : біобібліографічний показник (Березівська Л.Д., наук. ред.). Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». <https://bit.ly/3s2J50B>
- Сухомлинська, О.В. (2020). Василь Сухомлинський крізь призму часу: деякі зауваги до розгляду ідей. *Інноватика у вихованні*, 11(1), 6-16. <https://ojs.itup.com.ua/index.php/iiu/article/view/279/193>
- Berezivska, L.D. (2018). Study of V.O. Sukhomlynskyi's activity as a strategy of V.O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine. *Education: Modern Discourses*, (1), 208-214. <https://doi.org/10.32405/2617-3107-2018-1-21>

Berezivska, L.D., Pinchuk, O.P., & Varaksina, N.V. (2020). The webportal of V.O. Sukhomlynsky State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine as an information resource for implementation of research in education,

pedagogy and psychology. *Information Technologies and Learning Tools*, 78(4), 249-265. <https://doi.org/10.33407/itlt.v78i4.4055>

ACTIVITIES OF V.O. SUKHOMLYNSKYI STATE SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL LIBRARY OF UKRAINE FOR DEVELOPING SUKHOMLYNSKYI STUDIES IN THE EDUCATION AND RESEARCH AREAS: EXPERIENCE AND PROSPECTS

*Scientific report at the meeting of the Presidium of the National
Academy of Educational Sciences of Ukraine, April 7, 2021*

Larysa Berezivska

DSc in Pedagogy, Professor, Corresponding Member of NAES of Ukraine, Director, V.O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. The main results of V.O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine activities for developing Sukhomlynskyi studies as a new direction in the History of Education are presented; the life and work of the outstanding Ukrainian pedagogue-humanist V.O. Sukhomlynskyi in the education and research areas are studied. It is argued that the innovative activity (scientific, scientific and informational, scientific and methodological, sociocultural, international) of the Library in this direction is a significant contribution to the development of Ukrainian education, pedagogy, humanities, biographistics. The scientific achievements (researches, biobibliographic guides, scientific and practical events) are characterized. The forms (electronic resources, virtual projects, book exhibitions) of scientific and information work are defined, which is aimed at replenishment and storage of the documents of V.O. Sukhomlynsky Fund reading room (a structural part of Sukhomlynskyi studies sector in the Department of Pedagogical Source Studies and Biographistics), formation and expansion of thematic content of the Library web portal. The forms of sociocultural activity (lectures, excursions, theatrical literary and musical programs, etc.) concerning the popularization of V.O. Sukhomlynskyi's pedagogical and literary heritage are defined. The experience of work in this field, which can be used by other institutions to study and disseminate the creative works of famous Ukrainian and foreign personalities, are generalized. Prospects for the development of Sukhomlynskyi studies as the direction of the Library's activities in the structure of NAES of Ukraine are outlined.

Keywords: V.O. Sukhomlynskyi; Sukhomlynskyi studies; education and research areas; information resources; biobibliographic guides; virtual projects; V.O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine.

Дата публікації: 8 квітня 2021 р.